

Advies van de Vlaamse Vereniging voor Seksuologie met betrekking tot de Vlaamse versie van de website www.hoehetmoet.be

0. Aanleiding, vraagstelling werkwijze

De Vlaamse Vereniging voor seksuologie werd door communicatiebureau Pride op de hoogte gebracht van het feit dat de Foundation for Sexual Education van plan was om een Vlaamse versie te lanceren van de Nederlandse website 'hoe het moet' (verder HHM). HHM is een site met instructieve filmpjes die jongeren en jongvolwassenen op een duidelijke manier wil tonen hoe vrijen in zijn werk gaat. Jongeren kunnen de filmpjes streamen tegen betaling.

Headlines hecht er belang aan dat de communicatie rond HHM zorgvuldig gebeurt, met aandacht voor het maatschappelijk draagvlak. Vanuit die optiek wordt aan de VVS (naast andere sleutelactoren) gevraagd in welke mate ze de lancering kunnen ondersteunen. Na bespreking op het bestuur, stelt de VVS voor om, tegen vergoeding, een advies op te maken met betrekking tot het product, met een beoordeling van de relevantie van de aangeboden informatie, en de inhoudelijke correctheid, en de manier van aanbieden.

Alle leden van de vereniging werden van bovenstaande informatie op de hoogte gebracht en kregen de gelegenheid om schriftelijke feedback te geven over het concept van HHM. Ze kregen ook de gelegenheid om een testversie van de website te bekijken, en deel te nemen aan een overleg rond dit onderwerp. Onderstaande tekst is een neerslag van de verzamelde feedback. Het advies is opgebouwd rond zeven dimensies:

- Relevantie en meerwaarde van het product
- Bepaling van de doelgroep
- Selectie van de thema's
- Beschikbaarheid van de informatie
- Toonzetting en herkenbaarheid acteurs – actrices
- Correctheid van de boodschappen

De VVS merkt op dat een advies door experts (zoals dit er een is) weliswaar belangrijk is, maar dat een empirische toetsing bij de doelgroep zelf niet kan vervangen. Indien we echt te weten willen komen of dit product Vlaamse jongvolwassenen bereikt, en hoe ze het aanbod ervaren, dan kan dat enkel door hen te betrekken bij een degelijke evaluatie. Wij adviseren dan ook om dat in de nabije toekomst te doen.

1. Relevantie en meerwaarde van het product

De vereniging is van mening dat een initiatief als HHM een belangrijke aanvulling kan zijn op het bestaande aanbod aan informatie over seksualiteit en relaties, op voorwaarde is dat het zich inschakelt in en verwijst naar andere kwaliteitsvolle bronnen van informatie over dit onderwerp.

Er is in het Nederlands taalgebied al behoorlijk wat informatie te vinden over seks en relaties. Websites en materialen van door de overheid erkende organisaties (zoals Sensoa) vervullen een belangrijke rol als referentiepunt. Probleem is wel dat deze informatie meestal beperkt blijft tot

tekstuele uitleg. Personen die willen weten hoe seks er uit ziet, hebben op dit moment enkel porno ter beschikking. Porno biedt echter geen realistisch beeld van het seksleven dat de meeste mensen hebben. Het is dus een goed idee om beeldmateriaal ter beschikking te stellen dat jongeren en jongvolwassenen op een expliciete, objectieve en realistische manier wegwijs maakt op het gebied van seks.

Tegelijk is het duidelijk dat het gebruik van een product als HHM niet voor iedereen nodig of wenselijk is. En dat het beschikbaar stellen van educatief beeldmateriaal nooit een degelijke relationele en seksuele opvoeding thuis en op school kan vervangen. Jongeren zullen altijd nood blijven hebben aan verbale informatie. Ze moeten een beroep kunnen doen op professionals die hun vragen persoonlijk beantwoorden en ondersteuning op maat kunnen bieden bij eventuele problemen. Ook een laagdrempelig aanbod aan seksuele gezondheidszorg blijft absoluut noodzakelijk. Het is dan ook belangrijk dat HHM op de site voldoende linken legt naar organisaties die al deze zaken aanbieden.

VVS zou graag zien dat de link naar andere informatiebronnen over seks en relatie beter wordt uitgewerkt op de site. Momenteel is dit deel van de website erg discreet 'link', en de informatie die er achter zit beperkt zich tot een opsomming van websites, zonder uitleg over de inhoud. De lijst van sites is ook te exclusief gericht op Nederlands materiaal, en er is te weinig verwijzing naar Vlaamse informatie (voor een overzicht van Vlaamse websites, ga naar: <http://www.allesoverseks.be/cms/links-adressen/index.aspx>)

2. Bepaling van de doelgroep

De Vlaamse versie van HHM richt zich op een publiek van jongvolwassenen met een minimumleeftijd van 18 jaar. Verschillende leden merken op dat het beter zou zijn om dit te verlagen naar 16 jaar, aangezien het juist tussen de 16 en 18 jaar is dat een grote groep jongeren ervaring opdoen met seks, en nood heeft aan correcte informatie.

3. Selectie van de thema's

Het is positief dat er veel aandacht gaat naar de 'basisvaardigheden' en dat de klemtoon ligt op het leren hoe men bevredigende en opwindende seks kan hebben. Informatie over seks gericht op jongeren en jongvolwassenen is traditioneel gericht op risico's en strategieën om zichzelf te beschermen (tegen ongewenste zwangerschap, soa's, seksueel geweld...) Dat soort van 'probleemgeoriënteerde' informatie is uiteraard nodig, maar gaat soms voorbij aan het gegeven dat jongeren in de eerste plaats willen weten hoe ze seks fijner kunnen maken.

Verder is het positief dat er is gestreefd naar het behandelen van een omvattende reeks van onderwerpen, zonder dat men zich verliest in al te exotische praktijken. De meerwaarde van het opdelen van de pakketten in een mannelijke en een vrouwelijke variant is dan weer minder duidelijk.

4. Beschikbaarheid van de informatie

Het is een sterkte dat de informatie online beschikbaar is en dus 24/7 door iedereen kan worden geraadpleegd. Online beschikbaarheid geeft ook een grote garantie op privacy, wat de drempel voor

gebruik verlaagt. Bovendien zal het belang van internet als informatiebron voor jongeren (en zeker voor jongens) de komende jaren alleen maar toenemen.

Een duidelijke zwakte is dan weer dat de filmpjes kunnen enkel worden gezien tegen betaling van twee euro. Verschillende leden geven aan dat dit voor heel wat jongeren een afknapper kan zijn en waarschijnlijk nog het meest voor kwetsbare doelgroepen. Zij zouden het liefst zien dat de informatie voor iedereen gratis wordt aangeboden en achten het een kerntaak van de overheid om er voor te zorgen dat dit gebeurt. Eén lid is van mening dat er wel een prijs kan gevraagd worden voor dit soort van diensten, maar dat dan wel gecheckt moet worden bij de doelgroepen of deze laag genoeg is opdat hij geen barrière opwerpt.

Ook het gegeven dat filmpjes na betaling slechts één keer kunnen bekeken worden, is een minpunt. Informatie, ook visuele, wordt beter verwerkt als ze verscheidene keren kan worden doorgenomen. Een beter alternatief zou zijn om er voor te zorgen dat de filmpjes na betaling gedurende een bepaalde periode beschikbaar zijn (bijvoorbeeld: 48uur) of dat ze een aantal keer (bijvoorbeeld drie keer) kunnen worden bekeken.

5. Toonzetting en herkenbaarheid van de acteurs en actrices

Zowat alle leden die het beeldmateriaal hadden bekeken zijn aangenaam verrast door de manier waarop de informatie wordt gebracht: neutraal maar toch aantrekkelijk, expliciet zonder dat het pornografische wordt, nuchter en praktisch zonder te vervallen in al te technische termen, ruimdenkend zonder het relationele te verliezen.

De instructies zijn over het algemeen helder en concreet, in een begrijpelijke terminologie, ook wanneer het gaat over minder eenvoudige onderwerpen. De casting van de acteurs is ook een sterk punt: herkenbare mensen, met een aangename en positieve uitstraling, die zich natuurlijk gedragen voor de camera. Dat holebiseksualiteit is meegenomen in het aanbod is ook bijzonder positief.

Iedereen is het er over eens dat een Vlaams voice over absoluut noodzakelijk is, en dat de terminologie moet worden aangepast aan de Vlaamse situatie. Woorden als 'pik, kut, geil, spuug...' worden in Vlaanderen al gauw ervaren als vulgair. Ze worden beter vervangen worden door 'penis, vagina, opgewonden, speeksel, ...'. Er bestaat jammer geen goed, duidelijk en ingeburgerd Vlaams equivalent voor de Nederlandse term 'neuken'. Daar kan beter worden gewerkt met omschrijvingen.

Enkele leden maakten ook de bedenking dat (nog) meer diversiteit bij de acteurs het geheel sterker zou maken. Het gaat dan concreet over de aanwezigheid van mensen met een maatje meer of met een andere etnisch –culturele achtergrond. Ook wat meer schaamhaar zou niet misstaan.

6. Correctheid van de boodschappen

De boodschappen die worden gegeven in de filmpjes zijn over het algemeen correct en adequaat. Een uitzondering zijn de filmpjes die gaan over seksuele problemen, die op het gebied van informatie als onvoldoende worden ervaren.

De VVS is van mening dat het een belangrijk pluspunt is dat informatie over seksuele problemen mee wordt opgenomen in het aanbod, maar de kwaliteit kan veel beter. Bij 'pijn' worden bijvoorbeeld verschillende soorten problemen en strategieën door elkaar gehaald. Bij 'te snel klaarkomen' wordt

een boodschap gegeven die onvolledig is en daardoor ook niet helemaal correct (bv. bij mannen die genetische aanleg hebben op dit gebied, heeft het geen zin om te oefenen met masturbatie). De tekst zou beter worden herschreven.

7. Conclusie

De VVS is van mening dat de website beschikt over de volgende troeven:

- Relevante en bruikbare aanvulling van het bestaande aanbod aan informatie over seks vanwege de nadruk op visuele aanschouwelijkheid
- Aantrekkelijk beeldmateriaal, goede toonzetting en casting van acteurs (expliciet zonder pornografisch te worden)
- Holebi's worden meegenomen
- Over het algemeen correcte, concrete en begrijpelijke informatie
- Duidelijke, begrijpelijke en specifieke instructies
- Online beschikbaarheid betekent in principe lage drempel, hoge beschikbaarheid en anonimiteit
- Adequate selectie van thema's: uitgebreid en relevant voor de leefwereld van de doelgroep

Daarnaast zien we de volgende verbeterpunten:

- Minimum leeftijd verlagen van 18 naar 16 jaar
- Linken naar andere informatie over seks en relaties visueel meer benadrukken en inhoudelijk meer aandacht besteden aan Vlaamse organisaties
- Mogelijkheid voorzien om filmpjes enkele keren te kunnen bekijken
- Onderzoeken of prijs geen belemmering vormt voor doelgroepen en zo ja hoe dit kan verholpen worden
- Vlaamse voice over gebruiken en terminologie aanpassen
- Meer diversiteit bij de acteurs (qua lichaamsbouw, etnische achtergrond, schaamhaar)
- Informatie over seksuele problemen aanpassen (duidelijker en correcter)
- Voorzien van een evaluatie bij de doelgroep